

Memo

Aan: Gemeenteraad Oude IJsselstreek
 Cc:
 Van: wethouder Kock
 Datum: 21-01-2020
 Kenmerk:
 Onderwerp: Resultaten projecten energietransitie 2019

Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente mooie vooruitgangen geboekt op het gebied van de energietransitie. Naast het uitnodigingskader liepen en lopen er een aantal projecten. De wethouder informeert de raad met deze memo over de voortgang van deze projecten.

Duurzaamheidslening (en toekomstbestendig wonen lening)

Sinds januari 2018 kunnen particulieren gebruik maken van de duurzaamheidslening. Deze lening is in oktober 2019 opgegaan in de toekomstbestendig wonen lening. De maatregelen waarvoor particulieren een toekomstbestendig wonen lening aan kunnen vragen zijn breder dan alleen energiemaatregelen. Wel zijn de aanvragers verplicht minimaal €1.000 in energiemaatregelen te investeren. Daarnaast kent de gemeente sinds 2018 nog de stimuleringsregelingen voor MKB en voor non-profit organisaties. Deze leningen zijn bedoeld voor de verduurzaming van bedrijfspanden, sportaccommodaties etc.

Lening	Aantal verstrekte leningen		Som verstrekte leningen	
	2018	2019	2018	2019
Duurzaamheidslening	194	111*	€1.300.000	€810.000
Toekomstbestendig wonen lening	n.v.t.	12	n.v.t.	€49.000**
Stimuleringsregeling MKB	1	1	€25.000	€25.000
Stimuleringsregeling non-profit	0	0	0	0

*Het aantal voor 2019 is lager dan in 2018 omdat inwoners sinds oktober alleen nog een toekomstbestendig wonen lening kunnen aanvragen. Daarnaast konden inwoners in zomer en najaar 2019 geen aanvragen doen omdat er onvoldoende budget was.

** Dit bedrag houdt mogelijk ook maatregelen in die niet aan de energieprestatie van een woning bijdragen.

Wijk van de toekomst

In het voorjaar 2019 heeft de raad de opdracht gegeven om kansen voor een aardgasvrije wijk in Oude IJsselstreek te onderzoeken. Inmiddels hebben we cofinanciering van de provincie voor een procesbegeleider ontvangen (€10.000). Zij ondersteunt de gemeente en stakeholders die reeds zijn aangehaakt bij het betrekken, informeren en enthousiasmeren van de bewoners. Het project voor deze eerste stappen in het proces staat gepland voor januari tot juli 2020. Bij voldoende animo gaat de gemeente subsidie voor de tweede fase aanvragen. Na verwachting zal het gehele traject tot realisatie van de techniek 10 – 15 jaar duren.

De geselecteerde wijk ligt in Varsseveld. De bewoners zijn echter nog niet op de hoogte waardoor deze informatie enigszins vertrouwelijk is. Het gaat om circa 1.000 gebouwen waarvan de meesten woningen zijn.

Wonion, Varssevelds Beland en Alliander zijn al aangehaakt. Andere stakeholders worden als onderdeel van de eerste projectfase benaderd.

Nul op de meter renovaties

Binnen dit project zorgt de gemeente voor advisering en begeleiding van inwoners die hun woning energieneutraal willen maken. Deze koplopers kunnen krijgen technisch, financieel en juridisch advies afgestemd op hun situatie. Het project loopt van 2018 tot en met 2020. 35 huiseigenaren hebben gebruik gemaakt van het aanbod. In 2019 hebben twee koplopers hun huizen volledig nul op de meter gemaakt en een derde gaat dit in 2020 uit laten voeren. Bij ongeveer de helft van de groep is het technisch haalbaar om de woning energieneutraal te maken maar zijn er andere belemmeringen zoals tijd of de hoogte van de investering. Het is onwaarschijnlijk dat deze groep binnen de projectperiode hun woning volledig energieneutraal gaat maken. Wel zien we bij deze mensen, net als bij degenen waar het technisch niet mogelijk is om volledig energieneutraal te wonen, flinke verbeteringen in het energieverbruik. In het najaar 2019 hebben zich nog 5 nieuwe huiseigenaren aangemeld die in de loop van 2020 advies krijgen.

Zonnige bedrijven

De gemeente stimuleert sinds medio 2018 bedrijven met grote daken (>500 m²) om zonnepanelen hun daken op te leggen. De bedrijven krijgen een kosteloos advies van AGEM inclusief een uitwerking van business cases en ondersteuning bij het aanvragen van een SDE+-subsidie. In 2018 en 2019 hebben ruim 70 bedrijven gebruik gemaakt van het aanbod. Twee bedrijven – Verheij Metaal en Kramp – hebben inmiddels zonnepanelen op het dak en 20 bedrijven hebben een SDE+-subsidie aangevraagd. 20 andere bedrijven maken goede kans voor een aanvraag in maart 2020.

Al met al is het programma succesvol en gaan we in januari 2020 starten met een nieuwe ronde. Het programma loopt in alle 8 regiogemeenten. In Oude IJsselstreek is de animo voor dit programma onder de ondernemers hoog en hebben we de meeste aanmeldingen voor het programma. Dit komt volgens de projectleider door de proactieve houding van de gemeente en een relatief groot aandeel aan maakindustrie (grootverbruikersaansluiting aanwezig).

Achterhoek onderneemt duurzaam – MKB aanpak

Achterhoek onderneemt duurzaam ondersteunt het MKB bij het verduurzamen van hun panden en werkprocessen. Ondernemers krijgen een gratis scan met maatregelen die ze kunnen nemen om energie te besparen en hun bedrijfsvoering te verduurzamen. Bedrijven met een laag energieverbruik (bijv. detailhandel) krijgen daarbij een minder uitgebreid advies. Zes Achterhoekse gemeente trekken samen op in dit project met cofinanciering van de provincie.

Het project loopt in Oude IJsselstreek sinds april 2018. Na een moeilijke aanloopfase in 2018 zijn in totaal 40 scans afgenomen waarvan 8 voor bedrijven met een laag energieverbruik. Daarmee willen de bedrijven 170.000 kWh aardgas besparen waarvan een besparing van 4.500 kWh al gerealiseerd. Het elektriciteitsverbruik is om 4.500 kWh gestegen omdat bedrijven gas met elektra hebben vervangen. Hun ambitie is om binnen vijf jaar 550.000 kWh aan elektriciteit te besparen.

Met deze resultaten lopen we achter op de doelstelling om 45 en 110 (voor laag energieverbruik) scans af te nemen. Deze trend ziet de organisatie ook in andere gemeente en is van plan om de projectfase met een jaar te verlengen tot en met 2021 om beter gebruik te kunnen maken van de groeiende bekendheid van het programma en van het budget (oorspronkelijk gepland tot en met 2020).

Verduurzaming schoolgebouwen

De gemeente en schoolbesturen zijn in het najaar 2019 in gesprek gegaan over het verduurzamen van schoolgebouwen. Voorlopig is het plan om aan alle scholen een duurzaamheidsscan af te laten nemen en op basis daarvan een individueel plan per school te maken. De gesprekken zijn nog in het beginstadium maar na verwachting worden de scans in 2020 afgenomen.

Collectieve zonne-initiatieven

In 2019 hebben twee organisaties in onze gemeente met zon op grote daken mooie successen geboekt. De coöperatie 'Energiek Megchelen' heeft subsidie van de provincie ontvangen om drie zonnedaken te realiseren in Megchelen. Venhorstplant, Nico Wissing en familie Krebber-Bramel hebben ieder een dak ter

beschikking gesteld aan de coöperatie waarop in de loop van 2020 zonnepanelen geplaatst gaan worden. De gemeente steunt dit project een bijdrage voor met name een externe adviseur. Ook het bedrijf Kramp uit Varsseveld stelt een dak ter beschikking voor zonnepanelen. Het dak met 1600 panelen is feestelijk geopend in juli 2019. Bijzonder is dat werknemers aandelen kunnen kopen in het zonnedak. Deze financiële constructie is tot nu toe uniek in Nederland. Ook hier heeft de gemeente financieel bijgedragen aan de advieskosten.